

Uppdaterad 2016-02-15

Råd till rektor

RÄTT TILL STÖD I SKOLAN FÖR ELEVER MED CANCER

INNEHÅLL

- 3** Inledning
- 4** Under sjukhusvistelsen/från början
- 5** Elevens skolgång
- 6** Allmänt
- 7** Sena komplikationer

PRODUKTION: SNICK-SNACK AB

Rätt till stöd i skolan är framtaget som stöd för elever med cancer och deras skolgång. I många delar, exempelvis lagstiftningstexterna, är det användbart även för elever med andra funktionsnedsättningar.

Inledning

DENNA SKRIFT SKA VARA ETT STÖD för dig som rektor i ditt arbete att, tillsammans med din personal, skapa en så bra skolgång som det är möjligt för den elev med cancer som du har på din skola. Nedanstående råd är framtagna efter kontakter med bland elever som har eller har haft cancer, vårdnadshavare, konsultsjuksköterskor och sjukhuslärare. En motsvarande skrift »Råd till mentor och annan personal« finns och ska vara ett stöd till elevens mentor och annan personal på skolan.

Vid en del punkter finns hänvisning till skollagstiftning. Det är till för att du lätt ska hitta till dessa författningstexter.

Skolan och skolgången är en friskfaktor och därmed extra viktig för en elev med cancer.

Din roll som rektor är viktig. Tillsammans med din personal på skolan bidrar du till att elev och vårdnadshavare får förtroende och tilltro till att din skola ger bra stöd till eleven under en svår period i livet.

Under sjukhusvistelsen/från början

Numreringen i denna skrift är inte en numrering utifrån angelägenhetsgrad.

1 Skolan kommer, om vårdnadshavare och eleven godkänner det, att erbjudas skolbesök från elevens sjukhus då klasskamrater och personal får information om sjukdomen och konsekvenser för skolgången. Det är viktigt att du som rektor är med vid det informationstillfället.

2 Om det geografiskt är möjligt kan du hjälpa till och skapa förutsättningar för att låta personal och eventuellt elever från skolan besöka den sjuka eleven på sjukhuset. Besök också gärna sjukhusskolan. Dessa besök är uppskattade. Barncancerfonden har producerat en kort film som informerar om sjukhusskolan. Filmen heter ”Så fungerar sjukhusskolan när en elev får cancer”. Du kan hitta filmen antingen på Barncancerfondens webbplats www.barncancerfonden.se/elevs-ratt eller på <https://www.youtube.com/user/Barncancerfonden>

3 Läs igenom skriften »Råd till mentor och annan personal« för att bilda dig en uppfattning om vad ett mentorskap för en elev med cancer kan innebära. Det kan betraktas som ett projektledar- eller coachuppdrag. Diskutera med ordinarie mentor och arbetslaget vem som för tillfället passar bäst för detta uppdrag.

4 Aktualisera eleven i elevhälsoteamet.

5 En specialpedagog är ett bra stöd för en elev med cancer. Specialpedagogiskt stöd i olika former kommer att behövas.

6 Ha beredskap för att det, med kort varsel, kan bli aktuellt med hemundervisning¹.

7 Ha beredskap för om eleven kommer att behöva anpassad skol-skjuts².

8 Personal till elever med cancer kommer att behöva och kommer att erbjudas kompetensutveckling. Det kan exempelvis vara i form av temadagar/skoldagar som arrangeras av Universitetssjukhuset. Planera för att din personal kan delta vid sådan information och kompetensutveckling.

9 Planera för stöd till din personal.Handledning kommer att behövas, såväl enskilt som för arbetslaget. Det kommer även att behövas handledning för att personalen ska få möjlighet att hantera sina egna upplevelser. Handledning för det pedagogiska uppdraget kan också komma att behövas.

1. Skollagen 24 kap 20 §

2. Skollagen 10 kap 32 §

Elevens skolgång

10 Eleven är, under denna tid, att betrakta som en elev i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram³ behöver med stor sannolikhet upprättas, då extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte kommer att räcka.

11 Beslut om anpassad studiegång⁴ kan bli aktuellt.

12 För att säkra elevens stödbehov kan du behöva söka tilläggsbelopp⁵.

13 När det blir dags för betygssättning kan den enskilde läraren och arbetslaget behöva ditt stöd i att tolka regelverket kring betyg och bedömning.

14 Eleven kommer att missa tid i sin skolgång på grund av behandlingen. Arbetslaget måste därför prioritera ämnen och stoff och de kan behöva ditt stöd med att organisera det arbetet.

15 Skapa rutiner så att information kring elevens skolgång förs vidare vid studie- och skolbyten.

16 Du kan behöva stödja och ta beslut om olika anpassningar av elevens lärmiljö.

17 Du kan behöva stödja lärarna när det gäller att göra anpassningar vid nationella prov såväl som vid prov som respektive lärare genomför.

18 När det gäller möjligheterna att komma in på en önskad gymnasieutbildning blir det viktigt att ge en elev med cancer extra stöd i sitt gymnasieval. Skolans studie- och yrkesvägledare blir här en mycket viktig resurs. Du kan behöva stödja skolans studie- och yrkesvägledare i att prioritera detta.

19 Om eleven, på grund av sin sjukdom, inte kommer in på sitt önskade gymnasieval kan skolan ansöka om att eleven bör ges företräde på grund av särskilda omständigheter, så kallad fri kvot⁶.

3. Skollagen 3 kap 8-9 §§

4. Skollagen 3 kap 12 §

5. Skollagen 9 kap 21§ (förskoleklass), 10 kap 39 § (grundskola), 11 kap 38 § (grundsärskola),

1kap 54 § (gymnasieskola), 19 kap 47 § (gymnasiesärskola)

6. Gymnasieförordningen 7 kap 3 §

Allmänt

20

Håll skolans krisplan uppdaterad.

21

Om eleven har syskon är det viktigt att de också uppmärksammas av sina lärare. Syskon till en elev med cancer har en svår situation som kan påverka skolgången negativt. Även här kan man, vid behov, få hjälp med information från sjukhuset om eleven och vårdnadshavare önskar det.

22

En elev på gymnasiet har rätt till studiehjälp via Centrala studie-
stödsnämnden⁷, CSN. Stöd föräldrarna i rutinerna så att de inte blir återbetalningsskyldiga.

23

Specialpedagogiska Skolmyndigheten⁸ (SPSM) är en stödresurs till dig och arbetslaget gällande olika specialpedagogiska frågor som kan dyka upp under den cancerdrabbade elevens skolgång. Du, arbetslaget eller enskilda lärare kan göra en förfrågan om specialpedagogiskt stöd hos SPSM. Om du inte är den som söker stödet ska du informeras om att en förfrågan har skickats in. Stödet från SPSM är kostnadsfritt.

24

Wern Palmius på SPSM kallar uppdraget att vara mentor för en elev med cancer för att vara Förtroendevuxen där uppgiften är att vara:

- kontaktperson mellan hem och skola
- elevens ständiga talesperson/advokat
- den som påminner kollegor om behov av planering
- en viktig del i elevhälsoarbetet i samverkan med elevhälsoteamet
- en som hjälper eleven och lärarna att hitta strategier

Rollen som Förtroendevuxen ska vara sanktionerad av rektor, som också ger resurs för detta (utökat mentorsuppdrag).

25

En elev kan behöva medicineras i skolan. Vårdnadshavarnas tillsynsansvar övergår till skolan och ytterst till dig som rektor, för den tid som barnet vistas där. Egenvård innebär att eleven själv kan medicinera eller att personal på skolan ska hjälpa eleven med medicineringen. Egenvård är en form av särskilt stöd och det ska därmed skrivas ett åtgärdsprogram.

7. csn.se

8. spsm.se och spsm.se/sv/jag-vill/Soka-specialpedagogiskt-stod/

9. Om egenvård i skolan kan du läsa på Socialstyrelsens webbplats. Föreskriften heter SOSFS 2009:6. De senaste föreskrifterna finns i Meddelandeblad nr 6/2013.

Sena komplikationer

26 Vissa barncancersjukdomar och behandlingar kan leda till det som kallas sena komplikationer. Med sena komplikationer menas mer eller mindre bestående förändringar som kvarstår sedan behandlingen är avslutad. En del av dessa komplikationer kan komma att påverka elevens skolgång. Följdverkningar av detta slag är vanligare för elever som strålbehandlats för hjärntumör, men förekommer även vid andra cancerdiagnoser. För skolan är det viktigt att tidigt skaffa sig kunskap om vilka sena komplikationer just er elevs sjukdom och behandling kan leda till. Med denna kunskap kan ni anpassa undervisning och lärmiljö och därmed skapa förutsättningar för en bra skolgång för eleven.

Ytterligare information om sena komplikationer finns i skriften »Råd till skolan om sena komplikationer efter en cancersjukdom«.